

**Akční plán pro udržitelnou energii a klima (SECAP)
pro statutární město Pardubice**

SECAP Pardubice

Přílohová část – Příloha č. 5
Participace tvorby SECAP města Pardubice

Datum:	10/2024–09/2025
Vypracovali:	Ecoten s.r.o. Ing. Jiří Tencar, Ph.D. Ing. Vojtěch Pražák Ing. Dominika Krausková Alexandra Hronková ECO.NERG Group s.r.o Ing. David Škorňa

Projekt „Pakt starostů a primátorů – statutární město Pardubice“ je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

ČÁST A - PARTICIPACE SE STUDENTY

V rámci Týdnu pro klima proběhlo setkání se studentským parlamentem. Město zároveň obdrželo výstupy z dotazníkového šetření.

V rámci diskuse a z dotazníků vyvstala následující témata a výstupy:

- jednoznačná podpora důležitosti témat jako jsou klima, energetika, čistá mobilita, zeleň a voda ve městě;
- potvrdily se současné trendy toho, jak mladí lidé vnímají dekarbonizaci, alternativní využívání dopravy, preferování zelenějších ploch a přístupnost digitalizovaných řešení (zejména v kontextu výběru možných služeb);
- byly vysloveny návrhy na posílení spolupráce mezi studenty, městem a dalšími partnery; jedním z nástrojů může být pokračování v dialogu se studentským parlamentem, navrhování pilotních projektů, které budou studenti realizovat či podporovat, zvýšená osvěta a edukace jak mladších, tak zároveň i starších generací apod.

Detailní výstupy dialogu jsou shrnuty v následující tabulce. Otázky byly pokládány ze strany města. Odpovědi vycházejí z dotazníků vyplněných studenty.

Oblasti dialogu	Výsledky dialogu
Snižujete jakkoli svou spotřebu energie (doma, na cestách, na internátě, ...)? Případně jak?	Respondenti uvedli, že se snaží šetřit při používání osvětlení (regulací doby svícení nebo použitím úsporných LED. Dále šetří i elektrickou energií při provozu dalších spotřebičů, teplem a vodou . Uvedeny byly i úspory používáním kondenzačního kotle, fotovoltaiky (FVE) či zateplením . Mezi způsoby šetření energií bylo v dílčím případě uvedeno i využívání MHD namísto individuální dopravy. Jak ale také z dotazníků vyplynulo, šetření energie neaplikují všichni .
Máte doma vy, rodiče či prarodiče, nějakou technologii na obnovitelnou energii?	Téměř polovina respondentů uvedla, že mají FVE či nějaký způsob solárního ohřevu teplé vody . Někteří zmínili, že využívají tepelné čerpadlo . Polovina uvedla, že žádné technologie obnovitelných zdrojů energie v současnosti nemá . Zároveň ale někteří poznamenali, že by v budoucnu zdroj OZE mít chtěli , případně že je vnímají jako užitečné .
Jak byste hodnotili nástup vozidel na čistý pohon. Chtěli byste si v budoucnu takové auto pořídit? Proč?	Většina respondentů na tuto otázku buď názor nemá , nebo si je vědoma kladů i záporů elektromobility v současnosti. Menší polovina by si takové auto pořádila (v jednotkách i hybrid či vodík). Několik respondentů má však negativní stanovisko .
Jaké vaše činnosti mají největší dopad na klimatickou změnu?	Mezi nejčastější odpovědi na tuto otázku patřila doprava , konkrétně používání osobních automobilů. Dále používání jednorázových plastových obalů . Některé odpovědi zahrnovaly i leteckou dopravu, konzumaci masa, praní v pračce a války .
Jaké klimatické či energetické projekty se vám ve městě líbí? Proč?	Většina respondentů o žádných projektech neví nebo otázku nezodpověděla. Zbylá část pozitivně hodnotila především rozšiřování zeleně, možnost MHD, elektrifikaci dopravy a rozvoj FVE .
Jaké klimatické či energetické projekty se vám ve městě naopak nelíbí? Proč?	Většina respondentů neuvedla žádnou odpověď, případně si žádných takových projektů není vědoma. Některé reakce se zaměřovaly na následující: • nedostatečné svlažování komunikací v letním období • nevýhody elektrokoloběžek • zrušení podchodu pod Náměstím republiky • kácení stromů a nedostatečná výsadba • nedostatek fontán • špatný přístup k Labi

Oblasti dialogu	Výsledky dialogu
Jaké projekty či činnosti v oblasti klimatu, energetiky, chytrých řešení byste ve městě rádi viděli, případně se na nich i podíleli?	Nejčastější odpovědi se týkaly požadavku na rozvoj zeleně. Další podněty se zabývaly tímto: • zvýšení počtu odpadkových košů • regulace dopravy • zřízení nabíjecích bodů • lokální výroba elektrické energie z FVE • změny emisí elektráren • digitalizace
Má se město na klima, zelené cíle, odchod od fosilních zdrojů, zavádění čistých technologií soustředit ještě více a brát je jako prioritu?	Několik respondentů uvedlo, že spolupráce mezi městem, podnikateli a občany je důležitá . Většina respondentů však vnímá tuto problematiku jako jednu z mnoha agend města.
Na co by se dle vás měl městský úřad v oblasti klimatu a energetiky zaměřit?	Studenti nejčastěji uváděli přání na rozvoj zeleně či FVE . Dále byly zmíněny i obecné principy jako zvyšování povědomí o problematice a péče o energetiku a klima. Dílčí odpovědi studentů konstatovaly, že je třeba používat tzv. selský rozum a řešit praktické projekty, které budou mít pozitivní dopad .
Chtěli byste se spojit se zástupci města a podílet se na tvorbě projektů ve městě?	Většina respondentů jednoznačně souhlasila . Taktéž zaznělo, že by tato agenda měla být součástí práce dětského parlamentu a pravidelné diskuse, případně i projektů s městem .

ČÁST B – PARTICIPACE OBČANÉ

V rámci Týdne pro klima proběhla setkání s veřejností, a to prostřednictvím odbornější diskuse na městském úřadě a také v rámci stánku umístěného u Paláce Hybských na Náměstí míru. Kromě debaty na různá témata (klima, doprava, energetika) využili občané také možnost vyplnit strukturovaný dotazník. Celkem se dotazníkového šetření zúčastnilo 50 respondentů.

I z této diskuse vyplynuly jednoznačné směry rozvoje, které potvrzuje návrhová část SECAP. Konkrétně se jedná o úspory energie, obnovitelné zdroje energie, zefektivnění dopravních toků a služeb aj. Z debaty tak mohlo město vytěžit konkrétní náměty pro implementační část SECAP a pokud budou naplněny podmiňující faktory (například dostatečný rozpočet na realizaci, prioritizace, stavební připravenost), bude možné návrhy vycházející z participace převádět přímo do praxe.

I v rámci diskuse s občany a také prostřednictvím on-line dotazníků jednoznačně zazněla podpora důležitosti témat jako je klima, energetika, čistá mobilita, zeleň, voda ve městě. Mezi důležité podněty, které by občané uvítali, patří úspory energií, navýšení počtu OZE a rozvoj komunitní energetiky, rozšiřování zelených ploch, výsadba stromů, projekty zelených střech a modrozelené infrastruktury. Zazněl také požadavek na řešení problematiky tepelných ostrovů. Velký segment jak pozitivních, tak i negativních komentářů tvoří doprava, konkrétně požadavek na omezení tranzitní dopravy, větší podporu MHD a cyklistů, vybudování záchytných parkovišť na okraji města apod.

Detailní výstupy dialogu jsou opět shrnuty v následující tabulce. Stejně jako u části se studenty, otázky byly pokládány ze strany města, výsledky jsou shrnuty z vyplněných dotazníků.

Oblasti dialogu	Výsledky dialogu
Snižujete nějak svou spotřebu energie? Případně jak?	Není překvapující, že již nyní velká část občanů spoří elektrickou energii na osvětlení (zhasínání, používání LED zdrojů) a využívá úsporné spotřebiče. Dochází k omezení chlazení, ale také dopravy. Řada občanů již nyní mění návyky a preferuje MHD či kolo .
Máte doma nějakou technologii na obnovitelnou energii? Jak byste její užívání hodnotili?	Již probíhá praktické využívání energie z fotovoltaik, tepelných čerpadel , případně ojediněle také větrání s rekuperací . Část oslovených respondentů však technologii OZE (fotovoltaika, fototermika, biomasa, ...) nemá, případně se k tomuto nevyjádřila.
Vlastníte hybrid či elektromobil? Dobíjíte jej doma? Případně uvažujete o pořízení? Co vám prozatím brání?	Většina občanů o pořízení elektromobilu neuvažuje , nejčastěji z důvodu ceny nebo složitého nabíjení. Část oslovených má k pořízení spíše rozporuplný vztah. Menší procento respondentů elektroauto vlastní nebo uvažuje o pořízení hybridu.
Máte dostatek informací o oblasti klimatu a energetice ve městě? Jsou tyto informace viditelné a snadno dostupné?	Menší polovina respondentů považuje úroveň informovanosti za nedostatečnou . Stejný počet respondentů je s dostupností informací spokojen . Zbývající dotazníky zůstaly u této otázky buď nevyplněné, nebo se tiito občané o problematiku nezajímají či se domnívají, že v případě potřeby by informace byly dohledatelné.
Chcete či potřebujete snižovat náklady na energie, chcete šetřit s vodou, chcete chytře řídit svou domácnost / objekt / majetek a víte si rady?	Většina respondentů se šetřením energiemi zabývá . Pro vybrané jedince je prioritou úspora vody .
Uvažujete o sdílení energie či nákup levnější energie v rámci komunitní energetiky? Máte o tom dost informací? Víte si rady? Nebo jste již členem jste?	Zhruba polovina respondentů o sdílení energie neuvažuje . Přibližně třetina pak má ke sdílení energie pozitivní vztah.

Oblasti dialogu	Výsledky dialogu
Jaké projekty Vás ve městě mile překvapily (zeleň, výsadba, výstavba nových zdrojů energie aj.)? Proč?	Většina občanů se k projektům realizovaným městem vyjadřuje kladně. Velmi pozitivně je vnímána péče o zeleň a nová výsadba. Zhruba pětina respondentů uvádí, že je žádné projekty pozitivně nepřekvapily a další pětina o žádných realizovaných projektech neví. Z konkrétních projektů lze zmínit následující: • Tyršovy sady • pěší lávku spojující nádraží a Duklu • obnovu Automatických mlýnů • Park na špici • projekt Památníku Zámeček. • Tyršovy sady • pěší lávku spojující nádraží a Duklu • obnovu Automatických mlýnů • Park na špici • projekt Památníku Zámeček.
Jaké projekty/činnosti byste rádi ve městě viděli ještě ve větším objemu?	Menší část odpovědí se týká úspor energií, zvýšení instalovaného výkonu OZE a komunitní energetiky. Většina respondentů by uvítala další rozšiřování zelených ploch, výsadbu stromů, projekty zelených střech a modrozelenou infrastrukturu. Zazněl také požadavek na řešení problematiky tepelného ostrova a vyčlenění prostorů pro venčení psů bez vodička. Další velký segment tvoří doprava, konkrétně požadavek na omezení tranzitní dopravy, podporu MHD a cyklistů a vybudování záchytných parkovišť na okraji města.
Kdybyste měli vybírat jeden nejlepší projekt/aktivitu ve městě v oblasti klimatu (a životního prostředí), energetiky, čisté mobility, chytrých řešení, jaký byste zvolili? Proč?	Odpovědi na tuto otázku rozvíjejí témata z předchozích otázek. Zazněly následující nápady: • vznik energetického dispečinku pro budovy města • implementace zelených střech • redukce asfaltové plochy na úkor nových zelených ploch • vyhrazení pruhů čistě pro MHD • hybridní MHD • podpora cyklodopravy • zlepšení parkování • zapojení bezdomovců do úklidu města • zavedení biopopelnic (včetně zpracování bioodpadu v daném místě a následná možnost odběru kompostu).
Jaké projekty Vás ve městě překvapily negativně? Proč?	Mimo obecných problémů s kácením vzrostlé zeleně a problémů s dopravou (příliš intenzivní IAD a nedostatek parkovacích míst) jsou evidovány následující problematické projekty: • nová hokejová aréna (kapacita, nevyřešená infrastruktura) • terminál jih (vykácení stromů a napojení na infrastrukturu) • terminál B (neobsahuje P+R) • obchodní centrum Pernerka (již nyní nadbytek obchodů) • absence zelených střech, FVE a dešťovky při výstavbě nových objektů • málo vodních prvků • výstavba parkovacího domu (obavy z navýšení IAD) • obavy z rekonstrukce Náměstí Republiky • Spalovna Rybítví.
Kdybyste měli vybírat jeden nejhorší projekt/aktivitu ve městě v oblasti klimatu (a životního prostředí), energetiky, čisté mobility, chytrých řešení, jaký byste zvolili? Proč?	Nejčastěji byl v souvislosti s negativně vnímanými projekty zmiňován projekt nové hokejové arény a parkovacího domu. Dále potom obecně všechny projekty, při jejichž realizaci dochází ke kácení zeleně, záboru zelených ploch či orné půdy. Dále je vnímána negativně dopravní situace ve městě (absence obchvatu, nedostatek míst pro parkování atd.) a také nedostatek veřejných WC a odpadkových košů.

Oblasti dialogu	Výsledky dialogu
Jaké projekty či činnosti v oblasti klimatu (životního prostředí), energetiky, dopravy, chytrých řešení (digitalizace, efektivní procesy aj.) byste pro rozvoj města navrhovali? Může jít o různé sektory a stakeholdery.	V rámci podnětů se sešly tyto náměty: • podpora OZE – FVE, vítr, bioodpad • bioplynka pro využití bioodpadu • útlum IAD v centru • dostavění obchvatu • parkovací domy na sídlištích • kapacity elektronabíječek (včetně jejich bezbariérovosti) • sdílená auta • záchytná parkoviště na okrajích města • podpora cyklodopravy • elektrifikace MHD • doprava MHD do přilehlých obcí (= mikrobusey) • speciální pruhy pro MHD • zelenomodrá infrastruktura • ochrana stávajících stromů • ochrana zeleného pásu podél Labe • zelené střechy a fasády • spolupráce se školami, mladými, seniory, ale také s vědeckou sférou • pomoc SVJ při rekonstrukci objektů • digitalizace agendy města.
Jak (kde) vidíte město za 5 či 10 let? Vidíte prioritu v krátkodobých či střednědobých konkrétních činnostech? Nebo umíte popsat svou dlouhodobou vizi (transformace, větších změn...)?	V této otázce se sešly tyto vstupy: • dostavění obchvatu • zahuštění nezastavěných ploch uvnitř města • zajistit efektivní nakládání s vodou (včetně zasakování a zelených střech) • ochrana stávající zeleně • podpora MHD a cyklodopravy • rozvoj zelených ploch v okolí města pro aktivní trávení volného času • redukce světleného znečištění.
Mělo by město poskytovat více informací o možnostech snižování energetické náročnosti a snížení emisní stopy? Nebo je informovanost dostatečná, případně není potřeba?	Většina by více informací uvítala.
Mělo by město poskytovat cílenou konzultační podporu v oblasti energetiky a klimatu, občanům či firmám? Případně přímo k projektům, které chystáte? A v jaké oblasti?	Polovina respondentů podporuje možnost konzultací a podpory za strany města – například pro firmy, SVJ, rodinné domy, poradenství ohledně OZE, elektronabíječek, energetických komunit apod.
Mělo by město poskytovat finanční podporu pro projekty v oblasti energetiky a klimatu? Budete ochotni investovat do nových řešení a jaké jsou vaše představy o spolufinancování?	Více než polovina respondentů s podporou města na financování soukromých projektů na úspory energie a adaptaci souhlasí . Někteří uvedli rozsah míry podpory 30-50 % nákladů . Jako jinou formu finanční podpory uvedli zlevnění MHD nebo platbu za odvoz odpadu dle hmotnosti . Někteří zdůrazňují, že by se město mělo věnovat především své dosavadní agendě a řešení této problematiky na vlastním majetku.